

ประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
เรื่อง นโยบายและมาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ
และอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

.....

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีอำนาจหน้าที่ ตามความในมาตรา ๘ และ
มาตรา ๓๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และประกาศ
กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ และอำนาจหน้าที่ของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗
ประกอบด้วย หมวด ๕ การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ หมวด ๖ วินัยและการรักษาวินัย หมวด ๗
การดำเนินการทางวินัย หมวด ๘ การออกจากราชการ และหมวด ๙ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ประกอบกับ
กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ไว้ ณ วันที่
๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหาร
และการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐ และตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร
๑๐๐๘/ว๒๗ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและ
จริยธรรมเป็นสมรรถนะหลักของข้าราชการ ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่บริหารจัดการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา
การควบคุม ดูแล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงาน ลูกจ้างประจำและอัตราจ้าง ฝ่ายบริหารโดย
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้กำหนดนโยบายการปฏิบัติงานให้เป็นไปตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ
เพื่อปฏิบัติงานภายในหน่วยงาน ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายบริหารด้วยการที่อำนาจทางปกครองโดยเฉพาะในส่วนที่
กฎหมายกำหนดให้เป็นการใช้ดุลพินิจของผู้มีอำนาจในการตัดสินใจอนุญาต อนุมัติ หรือมีคำสั่งในเรื่องนั้น ต้องดำเนินการ
อย่างรอบคอบ มีขอบเขตและมีเหตุผลสนับสนุนการใช้ดุลพินิจอย่างเพียงพอ

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการใช้ดุลพินิจในการออกคำสั่ง อนุญาต อนุมัติ ในภาพกิจของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลจึงได้กำหนดนโยบายและมาตรการ
ตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ไว้ดังนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดมาตรการ แนวทางและกลไกในการกำกับ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร
และบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ
มาตรฐาน/คู่มือการปฏิบัติงาน ขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเพื่อตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของผู้ปฏิบัติงาน

นโยบาย

การใช้ดุลพินิจของฝ่ายบริหารต้องอยู่ภายใต้หลักกฎหมายทั่วไป กล่าวคือ การใช้ดุลพินิจนั้น ต้องผูกพันตาม “หลักความเสมอภาค” หรือ “หลักความได้สัดส่วน” หรือ “หลักความสมควรแก่เหตุ” เพื่อให้ดุลพินิจ ของฝ่ายบริหารตามที่กฎหมายกำหนดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดได้มีทางเลือก ในการตัดสินใจกระทำการใดหรือไม่กระทำการใดเพื่อปรับใช้กฎหมายให้สอดคล้องเหมาะสมกับข้อเท็จจริง เพื่อบรรลุตามเจตนารมณ์ตามกฎหมาย การใช้ดุลพินิจของฝ่ายบริหารต้องเป็นไปอย่างอิสระ ปราศจากการแทรกแซงใดๆ มีความเป็นกลาง โปร่งใส เป็นธรรมและมีเหตุผลในการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสมตรวจสอบได้ หากฝ่ายบริหารใช้อำนาจตามอำเภอใจหรือใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายอาจถูกตรวจสอบความชอบกฎหมาย โดยผู้บังคับบัญชาของฝ่ายบริหารหรือศาลปกครองและอาจต้องรับผิดชอบในทางแพ่งทางอาญาและทางวินัยจาก ผลการกระทำนั้น ดังนั้น จึงกำหนดนโยบาย ดังนี้

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ให้มีความสำคัญกับการปฏิบัติงานของบุคลากรตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ คู่มือการปฏิบัติงาน/ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด
๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เห็นควรให้มีการจัดทำมาตรฐาน/คู่มือการปฏิบัติงาน/ขั้นตอนการปฏิบัติงาน สำหรับกระบวนการที่สำคัญ รวมถึงการให้บริการที่สำคัญสำหรับพันธกิจ การเรียนการสอน การวิจัย และการบริการทางการศึกษา เพื่อลดการใช้ดุลพินิจของผู้ปฏิบัติงาน
๓. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ต้องปฏิบัติงานตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ มาตรฐาน/คู่มือการปฏิบัติงาน/ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดโดยยึดหลักความถูกต้อง เสมอภาค และเป็นธรรม
๔. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการประมวลข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้ปฏิบัติงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เห็นควรจัดให้มีระบบการตรวจสอบ/ควบคุมเพื่อกำกับการปฏิบัติงานและตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

มาตรการ

๑. กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารทุกระดับให้ครอบคลุมถึงการตรวจสอบ กำกับ ดูแลและติดตามการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ดุลพินิจของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ มาตรฐาน/คู่มือการปฏิบัติงาน/ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด
๒. ให้ยึดจรรยาบรรณมาตรฐานวิชาชีพครูและผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา/และกำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ของบุคลากรทุกระดับให้ครอบคลุมถึงการปฏิบัติงานตามกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับ มาตรฐาน/คู่มือการปฏิบัติงาน/ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดโดยยึดหลักความถูกต้องเสมอภาคและเป็นธรรม
๓. กำหนดให้กลุ่ม/หน่วยที่รับผิดชอบพันธกิจด้านการบริหารการจัดการศึกษา การวิจัยและการบริการทางการศึกษา รวมทั้งระบบการบริหาร/ระบบสนับสนุนที่สำคัญของสำนักงาน จัดทำคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานของบุคลากรทั้งในภาพรวมและในระดับกระบวนการที่สำคัญ รวมถึงคู่มือหรือมาตรฐานในการบริการที่สำคัญ สำหรับพันธกิจการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการทางการศึกษาเพื่อลดการใช้ดุลพินิจของผู้ปฏิบัติงาน

๔. กำหนดให้การใช้ดุลพินิจในการบริหารงานบุคคล มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๔.๑ การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร

- ๑) มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาดำเนินการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด หรือใช้หลักเกณฑ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามที่กฎหมายกำหนด
- ๒) มีระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน สามารถนำข้อมูลที่มีอยู่มาใช้ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว
- ๓) มีการจัดทำแผนอัตรากำลังของหน่วยงานล่วงหน้า
- ๔) มีการวิเคราะห์และจัดทำแนวทางการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดที่เป็นไปตามกฎ ระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง
- ๕) มีการประกาศเผยแพร่หลักเกณฑ์ แนวทางการสรรหาและบรรจุและแต่งตั้งบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

๔.๒ การบรรจุและแต่งตั้งบุคลากร

- ๑) มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาดำเนินการบรรจุแต่งตั้งบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
- ๒) มีระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน สามารถนำข้อมูลที่มีอยู่มาใช้ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว
- ๓) มีการจัดทำแผนความก้าวหน้าในอาชีพ (Career Path)
- ๔) มีการวิเคราะห์และจัดทำแนวทางการดำเนินการบรรจุ แต่งตั้งบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดที่เป็นไปตามกฎ ระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

๔.๓ การพัฒนาบุคลากร

- ๑) มีหลักเกณฑ์ในการประเมินและพัฒนาบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน
- ๒) มีระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน สามารถนำข้อมูลที่มีอยู่มาใช้ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว
- ๓) มีการจัดทำแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลระยะปานกลาง (๑-๓) ปี แผนพัฒนาบุคคลรายปีหรือแผนการจัดการความรู้ (KM Action) ประจำปี
- ๔) มีการติดตามและประเมินผลการพัฒนาบุคคลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
- ๕) กำหนดให้บุคลากรรายงานการดำเนิน/ปฏิบัติงานที่ไม่เป็นตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับมาตรฐาน/คู่มือการปฏิบัติงาน/ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับหรือรายงานผ่านช่องทางกรรณการรายงานอุบัติการณ์ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการหาข้อเท็จจริง วิเคราะห์เหตุการณ์และเสนอแนวทางป้องกัน/แก้ไขปัญหา ต่อฝ่ายบริหารที่รับผิดชอบและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามลำดับ

๖) กำหนดให้งานพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
งานควบคุมภายในงานบริหารจัดการความเสี่ยงและการตรวจสอบภายในให้ครอบคลุมถึงประเด็นด้านการ
ดำเนินงานตามกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับ มาตรฐาน/คู่มือการปฏิบัติงาน/ขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง การควบคุม
ข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน/การปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับ มาตรฐาน/คู่มือการ
ปฏิบัติงาน/ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องโดยรายงานสรุปผลต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและหรือคณะกรรมการ
ตรวจสอบภายในและหรือที่ประชุมผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๗) ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบฐานข้อมูลมาใช้ในการ
จัดเก็บและประมวลผลข้อมูลอย่างเป็นระบบและสะดวกในการสืบค้นเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารและ
ผู้ปฏิบัติงาน

๘) การใช้ดุลพินิจของฝ่ายบริหารต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติให้กระทำ
การอย่างหนึ่งอย่างใดโดยอิสระ

๙) ขั้นตอนการใช้ดุลพินิจต้องประกอบเหตุผล ดังนี้

๙.๑) ขั้นตอนแรก ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ซึ่งการวินิจฉัย
ข้อเท็จจริงนั้นต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น จากพยานหลักฐานที่มีอยู่เพียงพอต่อการพิสูจน์ข้อเท็จจริงว่าได้
เกิดขึ้นหรือไม่

๙.๒) ขั้นตอนที่สอง ข้อกฎหมาย ที่อ้างอิงประกอบข้อเท็จจริงตาม
(๙.๑) ที่เกี่ยวข้องและเป็นสาระสำคัญ

๙.๓) ขั้นตอนที่สาม ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุน ซึ่งผู้ใช้อดุลพินิจ
จะต้องพิจารณาตัดสินใจว่ากฎหมายได้กำหนดให้ใช้อดุลพินิจได้เพียงประการเดียวหรือหลายประการ ซึ่งสามารถ
ตัดสินใจใช้อำนาจหรือไม่ก็ได้หรือจะเลือกกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ตามที่กฎหมายกำหนด

จึงประกาศมาเพื่อทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายอัมพล หันทยุง)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด